

Vom indica, pe regiuni și raioane, *principalele localități* în care se pot face în prezent studii de dialectologie slovacă.

Regiunea Maramureș : *Certeze, Negrești, Vama, Boinești* (rn. Oaș) ; *Chegea* (rn. Tășnad).

Regiunea Crișana : *Budoii, Borumlaca, Săcălășău, Cuzap, Fegernic, Suplacul-de-Barcău, Valea-Cerului, Vărzari, Chioag, Brusturi, Ciutelec, Pățal, Săliște, Trie, Margita* și alte câteva (rn. Marghita), *Valea-Ungurului, Halmășd, Plopiș, Ip, Iaz, Tusa, Zalnoc, Aleuș, Camăr* și alte câteva (rn. Șimleu) ; *Borod, Șinteu, Huta-Voivozi, Valea-Tîrnei, Socet, Peștiș, Groși, Lugaș, Țigăneștii-de-Criș, Cuieșd, Luncșoara, Pădurea-Neagră, Aleșd, Aușeu* și alte câteva (rn. Aleșd) ; *Bicaci, Tăut* (rn. Salonta) ; *Țipar*, (rn. Criș) ; *Chereluș, Mocrea* (rn. Ireu) ; *Buleni, Prunișor, Sebiș* (rn. Gurahont).

Regiunea Banat : *Nădlac, Pecica, Semlac, Șeitin, Felnac, Peregul-Mare* (rn. Pecica) ; *Brestovăț, Scăinuș, Teș* (rn. Lugoj) ; *Lovrin*, (rn. Sinnicolau-Mare) ; *Bulgăruș, Gottlob* (rn. Jimbolia) ; *Herneacova, Recaș* (rn. Timișoara) ; *Jupa, Ofelu-Roșu* (rn. Caransebeș) ; *Pincota* (rn. Ilia), *Surducul-Mare, Mercina, Vrani* (rn. Oravița) ; *Tomești* (rn. Făget) și alte câteva localități ¹.

Din toate acestea, la sfîrșitul primului pătrar al secolului al XX-lea erau considerate comune slovace *majoritare* următoarele ² (în ordine alfabetică) : Borod, p. 72 ; Borumlaca, p. 73, Budoii, p. 76 ; (Socet-) Fordulău, p. 108 ; Huta-Voivozi, p. 118 ; Nădlac, p. 139 ; Peregul-Mare, p. 149 ; Săcălășău, p. 161 ; Țipar, p. 187 ; Valea-Termei (azi : Valea-Tîrnei), p. 193 ; Valea-Ungurului, p. 193 ; Vărzari, p. 194.

În secolul al XIX-lea existau câteva colonii slovace și pe teritoriul regiunii Suceava ³.

Localitățile din R.P.R. în care sînt semnalati cel mai devreme slovacii se află în Banat. După cum informează Karl von Czoernig, slovacii ar fi fost colonizați aici precum urmează : la *Czakovar* (districtul Torontal) — în 1724 ; la *Bakovar* (districtul Temes) — în 1783 ; la *Ebendorf* (azi com. *Știuca* din raionul Lugoj) — în 1786 ; la *Vecshása* (districtul Krassó) — în 1791 ⁴.

Cea mai mare localitate slovacă și totodată centrul cultural al slovacilor din R.P.R. — *Nădlac*, datează de peste două secole (1749), iar graiul de aici prezintă identități cu graiurile slovace centrale ⁵.

Coloniștii slovaci stabiliți în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea pe teritoriul Crișanei, Ardealului și Banatului reprezintă nu un singur, ci diverse graiuri slovace. Aceasta atrage necesitatea de a se studia graiurile actuale din fiecare localitate în parte.

[5. Graiurile bulgare

Purtătorii graiurilor bulgare actuale din țara noastră sînt concentrați în câteva localități din regiunea Banat : *Vinga* (rn. Arad), *Denta, Ceacova, Breștea*, (rn. Ceacova) ; *Beșenova-Veche, Colonia-Bulgară* sau *Telep* (rn. Sinnicolau-Mare).

¹ Vezi I. St. Ioachimescu și A. Kudrnak, *Republica Cehoslovacă*, București, 1924, p. 116.

² N. Istrate, *Indicatorul comunelor din Ardeal și Banat*, Cluj, 1925.

³ Vezi Ion I. Nistor, *Cehoslovacii și românii*, în revista „Codrul Cosminului” VI, 1929—1930, p. 300.

⁴ Vezi N. M. Popp, *op. cit.*, p. 49—53.

⁵ Vezi P. Olteanu, *op. cit.*, p. 214, nota 208.